

[Ove Hansen.]

stemmesedlen skal afgøres af partiets amtsorganisation — her kommer jeg vist til at sige: anbringes i „nummerorden“ i stedet for „alfabetisk orden“ — i den rækkefølge, som amtsorganisationen bestemmer. Det mener vi er uheldigt, for i så fald mener vi ikke der er ret meget tilbage af sideordnet opstilling. Må jeg lige tilføje, jeg er enig i, at den alfabetiske opstilling så afgjort kan have uheldige virkninger, men det er vist alligevel den, der er mest neutral.

Må jeg så sige til slut om begrebet spærregel med de 2 pct., som i dag formentlig med godt 3 mill. vælgere, der stemmer, betyder, at ca. 60.000 stemmer skal afgives på et parti, for at det kan blive repræsenteret her i folketinget, at jeg synes egentlig, det er et beskedent antal stemmer, man forlanger; jeg synes, det er meget rimeligt, for der må dog være en vis mindstegrænse. Hr. Aksel Larsen henviste til Tysklands valglov, hvorefter man får 2 stemmesedler, og fortalte om de fordele, der er derved, og det er der måske også, men hr. Aksel Larsen nævnte ikke, at man også har en spærregel i Tyskland, men den er ikke på 2 pct., den er på 5 pct.

Aksel Larsen: Jeg må på ny beklage, hvis det er mig, der har udtrykt mig utydeligt, og det må jeg jo have gjort, når hr. Ove Hansen opfatter det sådan, at jeg har foreslået, vi skulle have en spærregel på 5 pct. Fordi jeg foreslår, at vi skal have et valglovsprincip som i Tyskland med adgang til at stemme på en lokal kandidat og på en rigsliste, har jeg ikke dermed sagt, at vi skal have en spærregel på 5 pct. Nu håber jeg, at det er gået hjem.

I øvrigt erindrer jeg stadig væk om, at der står i grundloven, at mandaterne i folketinget skal fordeles i forhold til de politiske anskuelser i befolkningen, og det bliver de ikke, når man kræver 60.000 stemmer, for at et parti kan blive repræsenteret i folketinget. Med det nuværende vælgertal og stemmetal osv. betyder det reelt, og det ved man jo, at enten får et parti 4 mandater i folketinget, eller det får ingen; det synes jeg er galt, og det beklager jeg meget at de andre partier ikke kan indse. Ja, det kan muligvis hr. Kjær Rasmussen, som så mener, at den skitse, jeg er kommet med, vil begun-

stige de store partier. Det viser kun, at hr. Kjær Rasmussen ikke har undersøgt sagen, men det er jo ikke noget nyt. Jeg har haft en tilsvarende skitse fremme i 1963, og da blev den beregnet af indenrigsministeriet. Til oplysning tjener, at hvis man dengang, ved valget i 1964, havde haft en valglov efter denne min skitse om at dele landet op i en række store områder, så havde det kommunistiske parti fået et mandat i København, og retsforbundet havde fået et mandat i Jylland, så denne min skitse begunstige netop de små partier i forhold til den nuværende ordning. Ja, jeg har ikke udarbejdet den, for at den skulle begunstige de små partier, men for at få en mere logisk og rimelig valglov.

Jeg skal lade det ligge med det sideordnede; når hr. Ove Hansen stadig væk mener, at alfabetet er mere demokratisk end partiernes amtsorganisationer, er der jo ikke noget at gøre. Og jeg vil sige til indenrigsministeren, at når jeg sagde, at der i grunden havde været tid nok til at udarbejde en valglov efter helt andre og mere fornuftige principper, så var det, fordi vi jo har arbejdet med dette valglovsforslag i 4-5 måneder, og det var faktisk tid nok, men det mente vi ikke der var tid til, dengang vi var indstillet på, at vi meget hurtigt skulle have lavet en valglov. Så gik vi i gang med at flytte brikkerne rundt og lave nye opstillingskredse og troede, at det kunne gå stærkt, og det viste sig altså, at det kunne det ikke af de grunde, vi alle sammen kender; men derfor er det ligegodt en kendsgerning, at hvis man dengang havde været enig om at forkaste det daværende princip og havde sagt: nu laver vi en ny valglov, så havde der været tid nok. Men jeg græder ikke over spildt mælk, jeg siger kun: når man nu har lavet den valglov, der antagelig vil blive vedtaget i overmorgen ved tredje behandling, så lad os se på det grundlæggende, lad os se på, om vi overhovedet skal anvende den opbygning af en valglov, vi anvender, eller om vi ikke skulle se at finde én, der i alle henseender var bedre.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslagene nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.